



DECIZIE
mun. Hîncești

din 23 decembrie 2022

nr.05/12

**Cu privire la rezultatele anului
agricol 2021 - 2022 și perspectivele
pentru anul agricol 2022 – 2023**

Examinînd informația privind rezultatele anului agricol 2021 - 2022 și perspectivele pentru anul agricol 2022 – 2023, întru dezvoltarea sectorului agricol din raion, în scopul actualizării și implementării practice a obiectivelor strategice de dezvoltare a raionului Hîncești, în temeiul art. 46 din Legea nr. 436-XVI din 28 decembrie 2006 privind administrația publică locală, Consiliul Raional Hîncești

DECIDE:

1. Se ia act de informația prezentată de dl Ion Sîrbu – șeful Direcției Agricultură și Alimentație Hîncești cu privire la rezultatele anului agricol 2021 - 2022 și perspectivele pentru anul agricol 2022 - 2023.
2. Se atenționează factorii de decizie din teritoriul raionului Hîncești asupra atitudinii față de:
 - Promovarea bunelor practici agricole inteligente, eficiente și durabile;
 - Dezvoltarea pieței locale și sporirea potențialului de export prin asigurarea standardelor de calitate a producției agricole;
 - Reorientarea antreprenorilor spre implementarea lanțului valoric prin procesarea, sortarea și ambalarea producției agricole în scopul sporirii competitivității și asigurarea unei plus valori considerabile a acesteia;
 - Prioritizarea și promovarea culturilor cu valoare adăugată;
 - Crearea noilor grupuri de producători pe domenii;
 - Promovarea utilajelor și tehnicii agricole moderne, în vederea asigurării unei calități înalte a lucrărilor agricole și a prelucrării post-recoltare a producției agricole;
 - În scopul revitalizării sectorului zootehnic, restabilirii efectivului de animale,

- obținerii unei productivități înalte a producției animaliere, se vor întreprinde măsuri de inițiere în vederea implimentării tehnologiilor moderne și înlocuirea șeptelului de animale cu rase cu productivitate înaltă;
- Contribuirea la sporirea gradului de valorificare al investițiilor în agricultură prin aplicarea unui monitoring al rezultatelor anuale.
3. Direcția Agricultură și Alimentație, dl Ion Sîrbu, va acorda suportul și asistența necesară producătorilor agricoli în vederea informării, instruirii și implementării noilor abordări, întru motivarea și asigurarea viitoarelor provocări în agricultura și a mediului rural din raion.
4. Controlul asupra executării deciziei date se pune în seama dlui Anatolie Loghin, vicepreședinte al raionului.

Președintele ședinței:

Contrasemnează:
Secretarul
Consiliului Raional Hîncești



(Handwritten signature in blue ink)

Vasile GAJIU

Elena MORARU TOMA

RAPORT

Cu privire la rezultatele anului agricol 2021 - 2022 și perspectivele pentru anul agricol 2022 – 2023

**Stimate dle Președinte,
Domnilor consilieri,
Onorată asistență!**

Agricultura este o componentă fundamentală ce contribuie la dezvoltarea economiei naționale și locale. În acest context, evidențiem dependența directă a agriculturii de nivelul de gospodărire a resurselor funciare. La moment nu ne putem lăuda cu un nivel foarte înalt de gospodărire a acestora, aspect la care avem de muncit mult toți agricultorii.

Pământul privit sub aspectul său triplu: de pământ - unealtă de producție, de pământ - obiect al muncii și de pământ – ca și tezaur, se caracterizează printr-o serie de trăsături specifice, care îl deosebesc de celelalte mijloace de producție și care au o însemnată influență asupra politicilor agrare.

Fondul funciar exercită un rol considerabil în dezvoltarea economică, fiind unul dintre cele mai importante mijloace de producție precum și principala avuție a statului. Deținătorii de terenuri agricole sunt obligați să asigure cultivarea integrală a terenurilor precum și protecția solului.

Pentru producția agricolă vegetală sînt folosite terenuri cu destinație agricolă.

**Terenurile cu destinație agricolă a raionului Hîncești,
după FORMELE DE PROPRIETATE se prezintă astfel:**

Nr.d/o	Forma de proprietate	Abrev.	Nr. deținători	Suprafață, ha
1	2	3	4	5
1.	Terenuri aflate în proprietate privată		68 365	72 235,96
	<i>inclusiv:</i>			
1.1.	Cooperative Agricole		6	3 960
	<i>din ele:</i>			
	- de Întreprinzător	C.Î.	2	54

1.8.	Altele (intra/extravilan)		36 890	8 426,14
2.	Terenuri proprietate publică a statului		14	56,61
3.	Terenuri proprietate publică a UAT		779	5 973,37
Total deținători funciari			69 158	78 265,94

Practica a arătat că fertilitatea pământului poate fi ridicată continuu atunci când sistemul de cultură aplicat este rațional și asigură acest proces. Sarcina principală a sistemelor de agricultură constă tocmai în conservarea și sporirea continuă a fertilității solului. În felul acesta, societatea își îndeplinește obligația de a transmite pământul ameliorat generațiilor următoare.

Și la acest aspect avem foarte mult de lucru, în primul rând de inițiere, instruire, școlarizare dar și implementare a sistemelor de agricultură. În majoritatea cazurilor nu se ține cont de asolamente, expoziția și gradul de erodare a terenului agricol, ceea ce se răsfrânge negativ asupra solului și a producției agricole în întregime.

Stimată audiență!

Anul agricol 2021-2022 a fost influențat de un conglomerat de factori negativi, ce s-au suprapus aproape concomitent. Vorbim de criza pandemică și consecințele ei din toamna anului trecut, de criza prețurilor la produsele petroliere, produsele energetice care au crescut foarte mult și destul de rapid. Apoi a urmat seceta din această vară. La toate acestea s-au mai adăugat și consecințele embargou-lui la exporturi, impus de Federația Rusă.

În pofida problemelor nefaste cu care s-au confruntat și se confruntă, prin munca și dedicația asiduă fermierii au reușit, totuși, să facă față și să asigure o roadă decentă, potrivit condițiilor anului curent.

Rezultatele recoltării *culturilor cerealiere și leguminoase* pentru anul 2021-2022 se prezintă astfel:

Grâu de toamnă _____ 7 200 ha. 23 040 t (3,2 t/ha);

Orz de toamnă	700 ha	1 260 t	(1,8 t/ha);
Grâu de primăvară	1 000 ha	1 200 t	(1,2 t/ha);
Orz de primăvară	1 200 ha	1 200 t	(1,0 t/ha);
Mazăre	800 ha	980 t	(1,4 t/ha);
Rapiță	700 ha	1 260 t	(1,8 t/ha);
Porumb la final)	25 000ha	62 500 t	(2,5t/ha) (rezultate asteptate

Total – 91 440 tone.

La *culturile tehnice* avem:

Floarea soarelui	17900 ha	25 060 t	(1,4 t/ha);
------------------	----------	----------	-------------

La alte *culturi* cultivate în raion s-au înregistrat indici după cum urmează:

Legume	8 839 t	(16,04 t/ha);
--------	---------	---------------

Cartof	1 500 t	(15,0 t/ha);
--------	---------	--------------

Bostănoase	9 900 t	(18,11 t/ha);
------------	---------	---------------

Fructe	26 490 t
--------	----------

Semințoase	14 540 t	(19,65 t/ha);
------------	----------	---------------

Sîmburoase	26 490 t	(19,38 t/ha);
------------	----------	---------------

Struguri	30 445 t	(4,34 t/ha);
----------	----------	--------------

<i>Inclusiv:</i> pentru vin	16 345 t	(3,5 t/ha);
-----------------------------	----------	-------------

de masă	14 100 t	(6,0 t/ha).
---------	----------	-------------

Au fost înființate culturi de toamnă pentru recolta anului 2023 pe o suprafață de 8 600 ha după cum urmează:

Grâu de toamnă _____ 7 200 ha;

Orz de toamnă _____ 700 ha;

Rapiță de toamnă _____ 700 ha.

Aceste rezultate au fost posibile datorită unor investiții colosale de spirit, abnegație, insistență și răbdare, dar și cele financiare ale agricultorilor raionului nostru.

Anul agricol 2021-2022 a avut și un impact puternic negativ, cauzat de consecințele calamităților naturale din anul curent, în special a unei secete pedologice puternice. Această situație extremă a accentuat mai multe probleme, care există în agricultura noastră, dar și în relațiile "fermier - APL", situație care se repetă, dar nu are rezolvare pozitivă. Rolul decizional în gestionarea impactului, lichidarea consecințelor, dar și acordarea ajutoarelor sub diverse forme a revenit Comisiilor pentru situații excepționale din primărie, și celei raionale.

Direcția Agricultură și Alimentație, în comun cu autoritățile administrației publice locale și-a îndreptat activitatea spre monitorizarea situației și informarea, atât a conducerii raionului, cât și a Ministerului Agriculturii despre consecințele calamităților naturale, înregistrate în sectorul agricol, ca urmare a secetei.

În continuare Vă prezint:

Informația cu privire la consecințele calamităților naturale în sectorul agricol, pentru anul 2022, conform actelor de constatare la fața locului.

Nr. d/o	Cultura afectată	% de afectare	Suprafața afectată, ha	Producția compromisă, t
1	Grâu	30-75	65	106,5
2	Orz	50-85	110	316,3
3	Ovăz	100	18	54
4	Porumb	60-100	4 133	19 888
5	Porumb masă verde	80-85	361	11 741,38
6	Floarea soarelui	55-85	4 195,83	6 979

Total suprafețe afectate _____ 8960 ha.

Din ele cu grad de afectare de 100% _____ 805 ha (porumb-787 ha, ovăz-18 ha).

Valoarea estimată a producției compromise constituie ___135 mln 964 mii lei.

Cu părețe de rău din partea statului, la acest capitol, nu s-au acordat compensații sau careva ajutoare nici unui agent economic, făcându-se trimitere la asigurarea riscurilor în agricultură și la subvenționarea primei de asigurare.

Aratul de toamnă s-a efectuat în proporție de 70 % din suprafețele preconizate, factorul limitant fiind lipsa de umiditate din perioada precedentă (uscăciune), urmând ca să fie folosite la maximum ofertele timpului din perioada următoare.

Fermierii rămân optimiști și mai speră la o redresare de situație în agricultură, dar mai speră și la careva ajutoare din partea statului.

Domeniul zootehnic este caracterizat prin creșterea și îngrijirea, în principal, a unor specii de animale tradiționale în regiune, și exercită un rol important în asigurarea alimentară a populației.

Șeptelul principalelor specii de animale în raion se prezintă astfel:

Specia de animale Anul	2020	2021	2022
Bovine (cap.) total	14 436	16 729	9 868
Porcine (cap.)	13 883	12 706	10 673
Ovine (cap.)	47 140	55 872	33 720
Caprine (cap.)	13 480	13 887	8 315
Păsări (cap.)	1 705 800	910 100	604 980

Din informația de mai sus rezultă că există trendul de scădere a șeptelului de animale, ca consecință a secetei anului 2022, numărul total de bovine a scăzut, în schimb s-a mărit numărul de ferme de bovine (lapte) autorizate. Dacă în anul 2021 au primit autorizații sanitar-veterinare 27 de ferme zootehnice, total la sfârșit de an 2021 aveam autorizate 45 unități. Datorită acțiunilor întreprinse de către Direcția Agricultură și Alimentație în anul 2022 au fost autorizate 20 ferme zootehnice, în total avem 65 unități zoo. În anul 2022 cu suportul Direcției, două întreprinderi au

importat 32 bovine de prăsilă rasa Simental pe linia lapte-carne și o întreprindere a importat 20 ovine de carne rasa Suffolk. Pe parcursul anului 2022, de către specialiștii DAA s-a promovat insistent implementarea Regulamentului de plăți per cap de animal, ceea ce a motivat crescătorii de animale să-și autorizeze afacerile. S-au oferit consultații pentru crescătorii de animale pe sursele de finanțare pentru dezvoltarea afacerilor, ceea ce a creat posibilități pentru procurarea de echipamente și utilaje pentru mecanizarea și automatizarea proceselor în sectorul zootehnic.

Ne propunem în continuare să consultăm crescătorii de animale pe domeniul îmbunătățirii șeptelului de animale cu rase productive, reconstrucția fermelor existente și construcția de noi ferme cu capacitate de pînă la 100 capete, cu aplicarea tehnologiilor performante de exploatare. Urmează în continuare să asistăm consultativ asociația crescătorilor de animale din raion cu privire la folosirea energiei regenerabile, care va duce la micșorarea sinecostului producției animaliere.

În scopul revitalizării sectorului zootehnic, restabilirii efectivului de animale, obținerii unei productivități înalte a producției animaliere, în continuare se propune mărirea și înlocuirea șeptelului de animale cu rase productive în fermele existente.

- Pe sectorul crescătorilor de bovine se propune crearea și reconstrucția de miniferme cu capacitatea de 25-100 capete.

- În localitățile cu tradiții în domeniul oieritului se prevede selectarea antreprenorilor care doresc să dezvolte o afacere în acest domeniu prin crearea fermelor de ovine.

Cu suportul Direcției Agricultură a fost creată Asociația Obștească de profil pe domeniu "MIOBILACT", care îi va ajuta pe crescătorii de animale să-și mărească potentialul de dezvoltare a afacerilor care le gestionează.

- Împreună cu APL de nivelul unu s-a purces la crearea amenajamentelor pastorale în localitățile cu tradiții de creștere a animalelor, care vor stimula dezvoltarea sectorul zootehnic.

- În acest context se acordă consultanță cu privire la crearea punctelor de procesare pe lângă fermele autorizate din raion pentru asigurarea cu produse naturale a populației raionului.

A fost evaluată starea tehnică a tractoarelor și mașinilor agricole

La 01.01.2021 în ramura agriculturii pe raionul Hîncești în total figurează următorul număr de tractoare, remorci și tehnică agricolă:

- Tractoare – 2 297

inclusiv Euro – 243

-Remorci pentru tractoare – 1 086

- Combine cerealiere – 175
inclusiv Euro – 54
- Combine speciale – 29
- Pluguri – 923
- Semănători – 524
- Cultivatoare – 629
- Grape cu discuri – 232
- Mașini pentru balotat – 75
- Stropitoare – 348
- Mașini pentru curățit cereale – 89
- Mașini pentru administrarea îngrășămintelor – 112

Până la sfârșitul anului 2021 au mai fost procurate:

- Tractoare – 160
- Combine – 12
- Mașini agricole – 210

Iar până la sfârșitul anului curent (2022) s-au mai procurat:

- Tractoare – 249
- Combine – 10
- Mașini agricole – 227.

Numărul existent de tractoare și tehnică agricolă permite ca toate procesele agrotehnice să fie îndeplinite în termeni optimi cu respectarea tuturor cerințelor.

Am intrat în iarnă, deci, pregătirea tehnicii agricole pentru sezonul rece este una dintre lucrările importante ce permite să asigurăm o durată mai lungă de exploatare a mașinilor și utilajelor, cu mai puține probleme pe parcurs. Pregătirea pentru iarnă este importantă mai ales pentru tehnica agricolă sezonieră, tractoarele și remorcile spre deosebire de acestea pot fi folosite pe tot parcursul anului, au nevoie de întreținere programată, precum și de diagnosticare periodică (în fiecare an).

Au nevoie de pregătire competentă pentru depozitarea pe timp de iarnă utilajele:

- combinele;
- cultivatoarele și semănătorile de cereale;
- presele de balotat;
- cositorile autopropulsate.

Cel mai bine este să depozităm echipamentul într-un garaj încălzit, bine întreținut. Dacă acest lucru nu este posibil, ar trebui să fie cel puțin sub un acoperiș. Dacă depozităm în spațiu deschis, tehnica agricolă trebuie acoperită pentru a evita influența factorilor de mediu.

Suportului financiar pentru agricultori pe parcursul anului curent se prezintă astfel:

Subvenții AIPA 2022:

Suma solicitată ___77 690 070 lei;

Suma alocată _____14 079 746 lei.

Compensarea parțială a accizelor la motorina utilizată de producătorii agricoli în anul 2022:

Suma solicitată ___3 500 604 lei;

Suma alocată _____3 500 604 lei.

Plăți directe per cap de animal 2022:

Suma solicitată ___34 690 500 lei;

Suma alocată _____34 041 905 lei.

Ne exprimăm speranța, că măsurile de susținere a agriculturii în oricare formă, fie subvenționare, fie plăți directe, altele, vor fi promovate și în continuare și vor asigura profituri și durabilitate în aprovizionarea cu produse agricole, atât de necesare.

Pentru anul 2023, luând în calcul implementarea mai multor elemente a tehnologiilor moderne în agricultură, aspirăm la dezvoltarea unui sector agroalimentar competitiv, centrat pe lanțurile valorice cu potențial sporit, prietenos mediului ambiant și rezilient la schimbările climatice, care consolidează securitatea și siguranța alimentară și oferă bunăstare și condiții de trai mai bune în mediul rural.

Ca obective:

- Promovarea bunelor practici agricole inteligente, eficiente și durabile;
- Dezvoltarea pieței locale și sporirea potențialului de export prin asigurarea standardelor de calitate a producției agricole;
- Reorientarea antreprenorilor spre implementarea lanțului valoric prin procesarea, sortarea și ambalarea producției agricole în scopul sporirii competitivității și asigurarea unei plus valori considerabile a acesteia;
- Prioritizarea și promovarea culturilor cu valoare adăugată;
- Crearea noilor grupuri de producători pe domenii;

- Promovarea utilajelor și tehnicii agricole moderne, în vederea asigurării unei calități înalte a lucrărilor agricole și a prelucrării post-recoltare a producției agricole;
- În scopul revitalizării sectorului zootehnic, restabilirii efectivului de animale, obținerii unei productivități înalte a producției animaliere, se vor întreprinde măsuri de inițiere în vederea implementării tehnologiilor moderne și înlocuirea septelului de animale cu rase cu productivitate înaltă.
- Contribuirea la sporirea gradului de valorificare al investițiilor în agricultură prin aplicarea unui monitoring al rezultatelor anuale.

Agricultura, ca și componentă a economiei țării, are un statut aparte, pentru că:

- în ciuda importanței producției alimentare, venitul fermierilor este cu circa 40 % mai mic în comparație cu veniturile din alte sectoare;
- agricultura este mai dependentă de condițiile meteorologice și climatice decât majoritatea celorlalte sectoare.

Sperăm că reformele instituționale, implementarea Strategiei Naționale de Dezvoltare Agricolă și Rurală, cât și îmbunătățirea suporturilor financiare vor facilita rezolvarea problemelor din agricultură și mediul rural al raionului, iar tendințele politicilor agrare vor fi racordate și orientate la necesitățile populației, pieței interne și cerințele piețelor externe.

Agricultura raionului are nevoie de investiții semnificative în anii următori în depozitare și unități de procesare atât pentru sectorul vegetal cât și în zootehnie, în noile tehnologii și modele de producție care să permită utilizarea durabilă a resurselor și adoptarea de soluții digitale.

Ion Sîrbu

